

Binnenklasdifferentiatie voor iedereen..

door Stéphanie De Bruyne
Stephanie.De.Bruyne1@gmail.com

Een korte kennismaking

Waarom?

Reproductie
sociale
ongelijkheid

Hervorming
secundair
onderwijs

PISA resultaten

Diversiteit

gender

leertempo

cultuur/religie

voorkennis

interesses

motivatie

leerstijlen

leeftijd

persoonlijkheden

vaardigheden

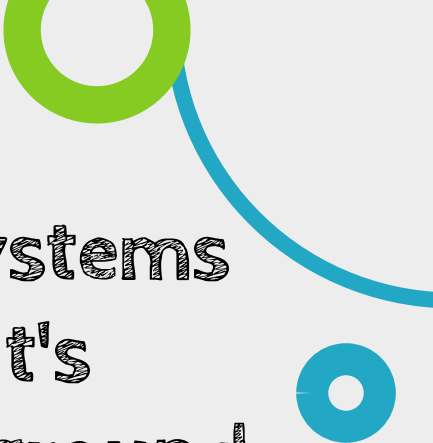
concentratievermogen

SES

fysische
eigenschappen

De gemiddelde leerling bestaat niet

"The best performing education systems embrace the diversity in student's capacities, interests and social background with individualized approaches to learning."

(OECD, 2010, p. 4)

Ondertussen in de leraarskamer..

"collega's en leidinggevenden overtuigen van het nut is heel moeilijk... Het is zeer tijdrovend, maar zeer verrijkend."

"Deze manier van werken wordt niet echt ondersteund in het aanbod van bijscholingen."

"De directie moedigt ons aan om op deze manier te werken, maar wij hebben te weinig inzichten, tools, e.d. om daar al soepel mee aan de slag te gaan. De wil is er zeker wel."

Het is heel moeilijk om dit toe te passen en er zo voor te zorgen dat ook de sterke leerlingen voldoende aan hun trekken komen.

"De directie stuurt niet aan op en de schoolinfrastructuur laat differentiatie niet echt toe."

"..steeds maar 50 min les, geen vaklokalen, aan het begin veel moeite om de IIn vertrouwd te maken met het systeem, opmerkingen van collega's (in uw lessen spelen ze alleen maar)... Dit maakt het allemaal niet makkelijker."

"Ik zou graag eens een écht
antwoord krijgen van
pedagogen/nascholers/.. op de
vraag hoe je
binnenklasdifferentiatie
praktisch kan aanpakken."

Binnenklasdifferentiatie?

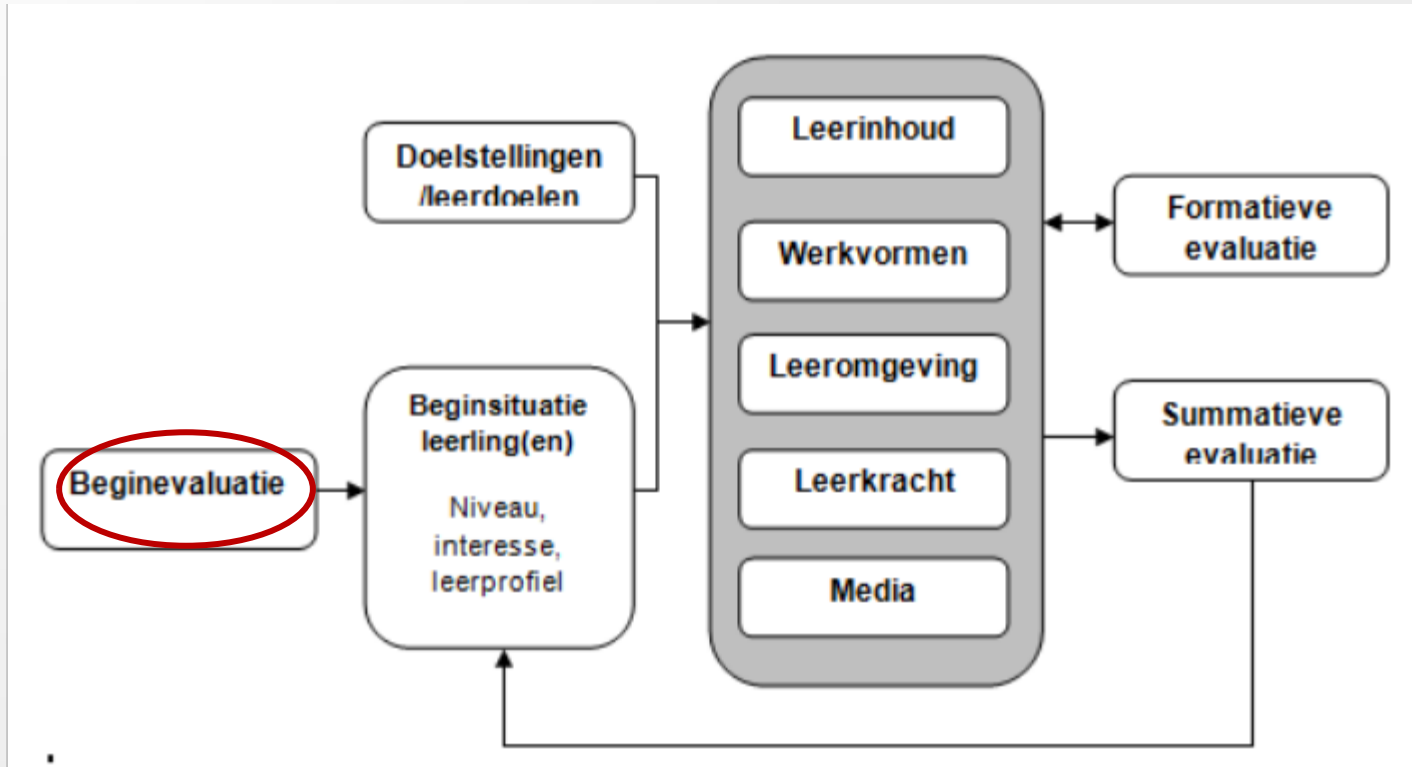
Alle maatregelen die in het onderwijs tot doel hebben recht te doen aan de individuele verschillen onder leerlingen (Heylen, 2006).

Het trekt de aandacht van de leerkracht weg van wat een kind 'niet kan doen', naar leren en het ontdekken van lesgeven waarbij een kind 'wel kan doen'. Binnenklasdifferentiatie streeft ernaar om via strategische en bewuste onderwijskundige keuzes elke leerling de beste leerkansen te bieden (Laternus, 2010).

Het positief en planmatig omgaan met verschillen tussen leerlingen met oog op het grootst mogelijke leerrendement voor elke leerling (Heylen, 2006).

Dezelfde opdracht met aangepaste moeilijkheidsgraad
Moeilijkere scoring voor sterke leerlingen
Sterke leerlingen extra werk geven
= micro differentiatie

Hoe differentieer ik mijn les?

Beginsituatie

- aansluiten op de voorkennis
- de mogelijkheid geven om op verschillende punten in de leerstof te beginnen naargelang de aanwezige voorkennis
- vrijstelling geven voor een bepaald leerstofonderdeel
- sterktes/zwaktes leerlingen in kaart brengen
- de kans geven om op eigen tempo te werken
- leerlingen die moeite hebben met NL vooraf het tekstmateriaal meegeven
- ...

Doelstellingen

- basis en uitbreidingsdoelen
- werken met verschillende doelstellingen per leerling
- leerlingen mogen zelf hun doelstellingen formuleren
- ...

Leerinhoud

- verschillende moeilijkheidsgraden (moetjes/magjes, kleurcodes, ..)
- leerstof vanuit verschillende interessegebieden
- leerstof op eigen tempo verwerken
- dezelfde oefeningen met verschillende mate aan ondersteuning, uitdaging of complexiteit
- leerlingen kiezen zelf welke taken ze uitvoeren (opdrachtenlijst)
- ...

Media

- auditieve én visuele leermaterialen
- lesmateriaal aanbieden om de leerstof te herhalen
- lesmateriaal aangepast aan leernoden leerlingen
- leerlingen mogen laptop/computer gebruiken tijdens de les
- tekstmateriaal op geluidsband
- leerlingen mogen zelf kiezen met welke materialen ze in de klas werken + aanmoedigen om te variëren
- leerlingen met leerproblemen mogen werken met extra hulpmiddelen
- verschillende onderwijsmiddelen gebruiken om leerinhoud te presenteren
- ...

Werkvormen

- flexibele groeperingsvormen
- aandacht voor leerstijlen bij keuze werkvormen
- leerlingen keuze geven om zelfstandig/in groep te werken
- peer tutoring
- leerlingen kiezen uit meerdere werkvormen
- ...

Evaluatie

- evaluatie afstemmen op basis en uitbreidingsdoelen
- kennis en vaardigheden leerlingen in kaart brengen met beginevaluatie
- leerlingen zelf deadline voor opdracht laten kiezen
- product én proces evalueren
- evaluatiemethode variëren
- type/onderwerp taak vrij laten kiezen maar vaste criteria vooropstellen
- meer tijd bij toets
- verschillende toetsen of normering volgens beheersingsniveau
- vragen van verschillend niveau tijdens les
- ...

Leeromgeving

- klasroutines/systemen (kleine kring voor extra uitleg)
- stille én collaboratieve werkplaatsen in de klas
- positieve klassfeer
- leerlingen kiezen waar ze willen werken (schoolbib, speelplaats, turnzaal, ..)
- ruimte voor emoties
- ...

Tips & tricks

- Het hoeft niet altijd spectaculair te zijn
- Wees pro actief
- Durf experimenteren en je zal bijleren
- Deel je ervaring/angsten/successen/mislukkingen met collega's
- Maak tijd om je leerlingen (beter) te leren kennen
- Laat je leerlingen mee didactische keuzes maken
- Geloof in je eigen kunnen ("Rome wasn't build in a day")
- Werk aan een eenduidig schoolbeleid

Meer weten? Interesse in het onderzoek?
stephanie.de.bruyne1@gmail.com

"One of the great joys of teaching is recognizing that the teacher always has more to learn than the students and that learning is no less empowering for adults than for students."

(Tomlinson, 2000)